

Uwaga: We wszystkich zadaniach założyć $\Delta c_p = 0$.

1. W reaktorze z przesuwym tłokiem o początkowej objętości $V = 200 \text{ cm}^3$, w którym znajdowało się suche powietrze pod ciśnieniem 2,00 atm i w temperaturze 650,0 K, umieszczono 6,00 g stałego bromku amonu. Zachowując stałość temperatury (650,0 K) zwiększono objętość reaktora do takiej wielkości, że rozkładowi uległo 20 % soli. Obliczyć końcową objętość i ciśnienie, zakładając stan równowagi względem reakcji: $\text{NH}_4\text{Br}_{(s)} = \text{NH}_{3(g)} + \text{HBr}_{(g)}$.

2. Określić z dokładnością do 0,050 przedział zmienności ułamka molowego n-heksanu, w którym znajduje się skład eutektyczny dla mieszaniny n-heksanu i n-heptanu pod ciśnieniem 1,00 atm. Oszacować na tej podstawie temperaturę eutektyczną.

3. W zamkniętym naczyniu o stałej objętości 15,00 dm³ umieszczono równomolową mieszaninę $\text{COS}_{(g)}$ i $\text{H}_{2(g)}$ w takiej ilości, że początkowe ciśnienie wynosiło 3,50 bar w temperaturze 298,0 K. Następnie naczynie podgrzano do temperatury 320,0 K. Obliczyć stężenia reagentów po ustaleniu się stanu równowagi. W reaktorze zachodzi reakcja $\text{COS}_{(g)} + \text{H}_{2(g)} = \text{H}_2\text{S}_{(g)} + \text{CO}_{(g)}$.

4. Dysponujemy dwiema elektrodami drugiego rodzaju: (1) elektrodą srebrną pokrytą warstwą $\text{AgCl}_{(s)}$ i elektrodą miedzianą pokrytą warstwą tlenku miedzi (II). Skonstruować ogniwo, zapisując jego (a) schemat, (b) równania reakcji zachodzących na półogniwach oraz reakcję sumaryczną. Napisać wyrażenie na siłę elektromotoryczną takiego ogniwa i obliczyć wartość standardowej siły elektromotorycznej w temperaturze 320,0 K.

$$n_1^0 = \frac{6,00 \text{ g}}{97,949 \text{ g/mol}} = 0,06126 \text{ mol}$$

$$p_2 = \frac{(n_p + 2\xi)RT}{V} = \frac{n_p RT}{V} + \frac{2\xi n_1^0 RT}{V} = p_1 \frac{V_1}{V_2} + \frac{2\xi n_1^0 RT}{V_2} = (2 \cdot 1,01325 \cdot \frac{0,2}{1,41} + \frac{2 \cdot 0,2 \cdot 0,06126 \cdot 8,314 \cdot 650}{1,41 \cdot 10^{-3}}) \text{ bar}$$

$$p_2 = 1,23 \text{ bar}$$

$$1. \Delta H^0 = 271,54 - 45,94 - 36,29 = 189,31 \text{ kJ/mol}$$

$$\Delta S^0 = -112,81 + 192,77 + 198,7 = 278,66 \text{ J/K-mol}$$

$$K(650) = 0,220 \leftarrow K = \exp \left[-\frac{\Delta H^0}{RT} + \frac{\Delta S^0}{R} \right]$$

W warunkach $v=qi$:

$$p^2 x_{\text{NH}_3} \cdot x_{\text{HBr}} = K \Rightarrow \frac{p^2 \xi^2}{p^2 (n_p + 2\xi)^2} = K$$

	p_0	x_i
NH_4Br	n_1^0	$n_1^0 - \xi$
NH_3	0	ξ
HBr	0	ξ

$$\sum_i n_i = n_p + 2\xi$$

n_p - ilość moli w powietrzu

$$K = \left(\frac{RT \xi}{p_0 V} \right)^2 \Rightarrow V = \frac{RT \xi}{p_0 K^{1/2}}$$

$$V = \frac{RT a_1^0}{p_0 K^{1/2}} = \frac{8,314 \text{ J/molK} \cdot 650 \text{ K} \cdot 0,2 \cdot 0,06126 \text{ mol}}{1 \cdot 10^5 \text{ Pa} \cdot (0,22)^{1/2}} \cdot 10^{-3} \frac{\text{dm}^3}{\text{m}^3}$$

$$V_2 = 1,41 \text{ dm}^3$$

2. Skład eutektyczny znajduje się ze wzajemnych relacji temperatur rozpuszczenia:

$$T_1 = \left(\frac{1}{T_{f1}} - \frac{R \ln(x_1)}{\Delta H_{f1}} \right)^{-1} \quad T_2 = \left(\frac{1}{T_{f2}} - \frac{R \ln(1-x_1)}{\Delta H_{f2}} \right)^{-1}$$

x_1	T_1 / K	T_2 / K
0,60	168,10	166,14
0,55	166,55	168,09

$\Delta H_{f1} = 17,08 \text{ kJ/mol}$
 $T_{f1} = 177,8 \text{ K}$
 $\Delta H_{f2} = 14,04 \text{ kJ/mol}$, $T_{f2} = 182,6 \text{ K}$

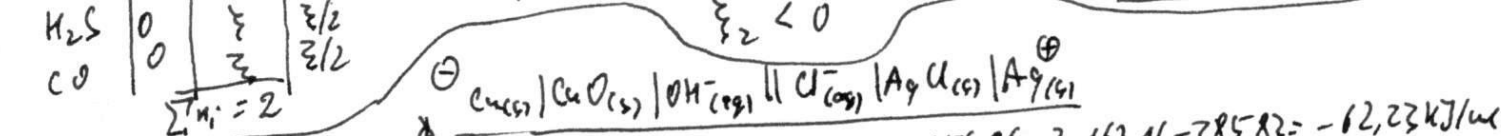
Ponieważ w przedziale $0,55 < x_1 < 0,60$ zmieniają się relacje pomiędzy T_1 a $T_2 \Rightarrow$ skład eutektyczny $0,55 < x_1 < 0,60$

Oszacowanie temperatury eutektycznej: $T^E \approx \frac{1}{2} (168,1 + 166,55) \text{ K} \approx 167 \text{ K}$

3. $\Delta H^0 = 138,41 - 20,6 - 110,5 = 7,31 \text{ kJ/mol}$; $\Delta S^0 = -271,57 - 130,68 + 205,81 + 197,66 = 41,22 \text{ J/K-mol}$

W stanie $v=qi$: $\frac{x_3 x_4}{x_1 x_2} = K \Rightarrow \frac{\xi^2}{(1-\xi)^2} = K \quad 0 \leq \xi \leq 1$

$$\xi = \frac{\pm K^{1/2}}{1 \pm K^{1/2}} \Rightarrow \xi_1 = \frac{9,118^{1/2}}{1 + 9,118^{1/2}} = 0,7512 \Rightarrow \begin{cases} x_{\text{H}_2\text{S}} = x_{\text{CO}} = 0,3756 \\ x_{\text{COS}} = x_{\text{H}_2} = 0,1244 \end{cases}$$

4. (katoda) $\text{AgCl}_{(s)} + e = \text{Ag}_{(s)} + \text{Cl}^{-}_{(aq)}$
 (anoda) $\text{Cu}_{(s)} + 2\text{OH}^{-}_{(aq)} = \text{CuO}_{(s)} + \text{H}_2\text{O}_{(l)} + 2e$

$$E^0 = -\frac{\Delta G^0}{zF} = \frac{-\Delta H^0 + T\Delta S^0}{zF} = \frac{62,23 \cdot 10^3 \text{ J/mol} + 320 \text{ K} \cdot 100,49 \frac{\text{J}}{\text{K-mol}}}{2 \cdot 96485,3 \text{ C/mol}} = 0,50 \text{ V}$$

$$E = E^0 - \frac{RT}{zF} \ln \left(\frac{a_{\text{Cu}}}{a_{\text{OH}^-}} \right)^2 = E^0 - \frac{RT}{F} \ln \frac{a_{\text{Cu}}}{a_{\text{OH}^-}}$$

Uwaga! R-cha na anodzie nie może zachodzić w środowisku kwaśnym, bo CuO będzie reagował z kwasem.